

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ԳՐԻԳՈՐԻՍ» ԲԺՇԿԱ-ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԶՈՒԵՋ

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

0916.01.5 «ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
0916.01.01.5 «ԴԵՂԱԳՈՐԾ» ՈՐԱԿԱԿՈՐՄԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
(ՄԱՍՆԱԳԻՐ ԵՎ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ/ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ
ԾՐԱԳԻՐ)

Հաստատում եմ
«Գրիգորիս» բժշկա-հումանիտար քոլեջի
Տնօրեն՝ Ի. Վարդանյան
«02» 09 2021թ.

ԵՐԵՎԱՆ 2021

«ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»	
1. Ծրագրի անվանումը՝	«Դեղագործություն»
2. ՈԱԾ-ի մակարդակ՝	Որակավորումների ազգային շրջանակի 5-րդ մակարդակ
2.1 Կրթական ծրագիրը՝	Միջին մասնագիտական
2.2 Որակավորում՝	Մասնագետ
3. Հաստատություն՝	«Գրիգորիս» բժշկա-հումանիտար քոլեջ
4. Թողարկող ամբիոն՝	Դեղագիտական առարկաների
5. Ուսուցման լեզու՝	Հայերեն
6. Ուսուցման ձև՝	Առկա
7. Կրթական ծրագրի իրականացման նորմատիվային ժամկետները՝	1) կրթության առկա ձևով. ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 2 տարի (4 կիսամյակ), բ. հիմնական կրթության հիմքով՝ 3 տարի (6 կիսամյակ),
8. Արտոնագրում՝	ՀՀ ԿԳՆ-ի կողմից
9. ԿԾ-ի մուտքի պայմաններ	«Դեղագործություն» Միջին մասնագիտական և հիմնական կրթական ծրագրերի Մասնագետ որակավորման աստիճանի դիմորդը պետք է ունենա առնվազն հիմնական միջնակարգ կրթության ավարտական վկայական և գիտելիքներ «Հայոց լեզու» և «Կենսաբանություն» առարկաներից: Յուրաքանչյուր դիմորդ պետք է մասնակցի Քոլեջում կազմակերպվող ընդունելության քննություններին և բավարարի «Դեղագործություն» մասնագիտության համար սահմանված նվազագյուն պահանջները:
10. Ծրագրի կառուցվածքը և նկարագիրը	ՄՄ կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում են՝ ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջների համաձայն:
0916.01.5 «Դեղագործություն» ՄԿԾ մոդուլներ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական 2. Առանցքային հմտություններ 3. Ընդհանուր մասնագիտական 4. Հատուկ մասնագիտական 5. Նախասիրական առարկաներ 6. Պրակտիկաներ:

11. Մասնագիտական գործունեության բնութագիրը.

1. Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտությամբ 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորմամբ մասնագետին իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները՝

- 1) դեղագործ՝ մանրածախ դեղագործական կազմակերպությունում,
- 2) դեղագործ՝ մեծածախ դեղագործական կազմակերպությունում,
- 3) դեղագործ՝ դեղեր արտադրող կազմակերպությունում:

2. Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտությամբ 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորմամբ մասնագետի մասնագիտական պարտականություններն են.

- 1) որոշի դեղերի, բժշկական նշանակության առարկաների և հարդեղագործական ապրանքների պահանջարկը,
- 2) ձևակերպի դեղատան տեսականու ապրանքատեսակների պահանջագրերը՝ մատակարարներին,
- 3) մատակարարներից ընդունի դեղերը, բժշկական նշանակության առարկաները, հարդեղագործական ապրանքները և ստուգի դրանց փաթեթավորման ամբողջականությունը,
- 4) պահպանի դեղերը, բժշկական նշանակության առարկաները և հարդեղագործական ապրանքները,
- 5) օգտվի պաշտոնական տեղեկատու աղբյուրներից, դեղի ներդիր-թերթիկից,
- 6) տարբերակի մարդու օրգանիզմի վրա դեղերի տարբեր դեղաբանական խմբերի ազդեցությունները,
- 7) դասավորի դեղերը ըստ դեղաբանական խմբերի, պահպանման և մերչենդայզինգի կանոնների,
- 8) սպառողներին տրամադրի տեղեկատվախորհրդատվական ծառայություն՝ դեղերի, բժշկական նշանակության առարկաների և հարդեղագործական ապրանքների օգտագործման ձևի, պահպանման կանոնների և այլնի վերաբերյալ,
- 9) կատարի բացակայող ԱԴՏ (առանց դեղատոմսի տրվող, OTC- Over the count) դեղերի հոմանիշային փոխարինում,
- 10) ընդունի դեղատոմսեր, ստուգի բաղադրատարրերի համատեղելիությունը և դեղատոմսի ձևակերպման ճշտությունը,
- 11) պատրաստի դեղատնային պայմաններում տարբեր դեղաձևեր (կարծր, հեղուկ, փափուկ),
- 12) փաթեթավորի և ձևավորի պատրաստված դեղերը,
- 13) բաց թողնի դեղատանը պատրաստված կամ գործարանային արտադրության դեղերը, բժշկական նշանակության առարկաները և հարդեղագործական ապրանքները,
- 14) սպառողների հետ իրականացնի հետադարձ կապ, գրանցի և հաղորդի տեղեկություն՝ դեղերի կողմնակի ազդեցությունների վերաբերյալ,
- 15) ձևակերպի մուտքային և ելքային օրդերները,

- 16) կատարի ապրանքանյութական արժեքների հաշվառում և գույքագրում,
- 17) կատարի դեղատան և դրա ստորաբաժանումների գործունեության տնտեսագիտական վերլուծություն,
- 18) պահպանի դեղագործական էթիկայի և դեոնոլոգիայի հիմունքները,
- 19) կանխարգելի մասնագիտական հիվանդությունները,
- 20) ցուցաբերի առաջին բուժօգնություն,
- 21) պահպանի սանիտարական նորմերի, անվտանգության տեխնիկայի և հակահրդեհային անվտանգության պահանջները:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» Մասնագիտական կրթական ծրագրի վերջնարդյունքները:

Ա. ԸՆԴՀԱՆՐԱՎԱՆ ԵՎ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ (ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառ):

1. Իմանա ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները:
2. Տիրապետի հայոց լեզվին:
3. Հաղորդակցվի առնվազն երկու օտար լեզուներով:
4. Տիրապետի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին:
5. Գիտելիքներ ունենա ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի վերաբերյալ:
6. Ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ:
7. Ցուցաբերի կիրառական տնտեսագիտության հիմնադրույթների, մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքների, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունների իմացություն:
8. Իմանա էլոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությունը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթները:
9. Պատկերացում ունենա ԱԻՎ մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ:

10. Անձնական շփման ունակությունների, միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունների ակտիվացման, աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունի ձևավորումը:
11. Աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնների պահպանման, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում՝ անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողությունների ձևավորում:
12. Աշխատանք փնտրելու և գտնելու, աշխատանքային գործունեության ընդհանուր, ընթացիկ հաջողության հասնելու նախապայմանների ստեղծման, ինչպես նաև ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսևորելու, ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորում:
13. Մասնագիտական գործունեությունը պլանավորելու, իրականացնելու, ցուցադրելու և գնահատելու գործընթացում, տվյալներ հավաքելու, մշակելու և մեկնաբանելու նպատակով S<S-ները կիրառելու գիտելիքներ և հմտություններ:

Բ. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

1. Ունենա մասնագիտական գործունեության տվյալ բնագավառում իր մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողությունները ձևավորելու համար պահանջվող տեսական ու գործնական գիտելիքներ:
2. Դրսևորի աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում գործընկերների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողություն:
3. Ունենա որոշակի փոփոխվող իրավիճակներում առաջացած խնդիրներին մասնագիտական տիպային և այլընտրանքային լուծումներ առաջարկելու կարողություն:
4. Դրսևորի մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը համադրելու և ամբողջության մեջ դիտարկելու, ինչպես նաև քաղաքացիական գիտակցություն ցուցաբերելու կարողություն:
5. Ունենա մասնագիտական գործունեության գործառույթները սահմանված նորմերին համապատասխան իրականացնելու հմտություններ, իր և աշխատակիցների (առկայության դեպքում) մասնագիտական կարիքները գնահատելու և դրանց կարգավորման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելու կարողություն:
6. Ունենա մասնագիտական կարողությունների պարբերաբար կատարելագործման ձգտում և ինքնուսուցման կարողություն:

7. Ցուցաբերի մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի անհրաժեշտ տեղեկատվություն փնտրելու, դրանցից օգտվելու և դրանք նպատակային օգտագործելու կամ փոխանցելու կարողություն:
8. Ունենա աշխատակիցների (առկայության դեպքում) աշխատանքները կազմակերպելու կամ գործընկերային հարաբերությունները (լիազորության դեպքում) ըստ կարողությունների և մասնագիտացման համակարգելու հմտություններ:
9. Ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ցուցաբերի ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողություն:

Գ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի **Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորման պետական Կրթական չափորոշիչի հավելված 1-ի աղյուսակ 2-ում** բերված մոդուլներով ըստ մասնագիտացումների սահմանված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողություններին:

1. Սովորողի մոտ ձևավորել լատիներեն լեզվի մասնագիտական տերմիններ կարդալու, հասկանալու, գրելու, թարգմանելու կարողություններ:
2. Սովորողի մոտ քիմիական ռեակցիաների միջոցով ձևավորել անօրգանական ծագման նյութերի քիմիական հատկությունները որոշելու, բարդ միացությունների բանաձևեր (ֆորմուլաներ) կազմելու և դրանք անվանակարգելու կարողություններ:
3. Օրգանական միացությունների դասակարգման, քիմիական ռեակցիաների միջոցով օրգանական ծագման նյութերի քիմիական հատկությունների որոշման, օրգանական նյութերը՝ ըստ իրենց ֆիզիկաքիմիական հատկությունների ճանաչման գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
4. Համապատասխան եղանակների կիրառմամբ քիմիական նյութերի որակական և քանակական վերլուծություն (անալիզ) իրականացնելու հմտությունների ձևավորում:
5. Բջիջների, հյուսվածքների, հիմնական օրգան-համակարգերի գործունեության, անատոմիական կառուցվածքի և մարդու օրգանիզմի կենսագործունեության վերաբերյալ ճանաչման, տարբերակման գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
6. Բջիջների, հյուսվածքների, բույսերի տարբեր օրգանների անատոմիական, մորֆոլոգիական և ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների, ինչպես նաև մանրադիտակով աշխատելու, ֆիտոցենոզներում բույսերի տեսակները որոշելու, ձևաբանական նկարագիր կազմելու կարողությունների ձևավորում:
7. Դեղերի դեղաբանական խմբերի, դրանց ազդեցության, ներմուծման ուղիների, հոմանիշային փոխարինման վերաբերյալ գիտելիքների, ինչպես նաև դեղատոմսի

դուրս գրման կանոններին տիրապետելու և պաշտոնական տեղեկատու աղբյուրներից, դեղի ներդիր-թերթիկից օգտվելու կարողությունների ձևավորում:

8. Միկրոօրգանիզմների դասակարգման, մարդու կյանքում դրանց դերի, վարակների տարածման կանխարգելման վերաբերյալ գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
9. Սննդի հիգիենայի, արտաքին միջավայրի և դեղագործական կազմակերպության միկրոկլիմայի կողմից մարդու առողջության և կենսագործունեության վրա ազդող գործոնների վերաբերյալ գիտելիքների, ինչպես նաև մասնագիտական հիվանդությունների կանխարգելման կարողություններ ձևավորում:
10. Հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացի, կազմակերպության ստեղծման, գրանցման կարգի, կառավարման, շուկայի հետազոտման, գնահատման գործողությունների և արդյունավետության ներյացմա կարողություն:
11. Կազմակերպության ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության գնահատման, ծախսերի հաշվարկի կատարման, ապրանքի/ծառայության/ գնագոյացման, բիզնես պլանի և գործողությունների ծրագրի մշակման, հարկերի, տուրքերի հաշվարների, ֆինանսական հաշվետվությունների կազման կարողություն:
12. Դեղերի քիմիական դասակարգման, ստանդարտավորման, դեղերի որակական և քանակական անալիզի իրականացման վերաբերյալ գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
13. Բնական ծագում ունեցող դեղերի ստացման աղբյուրների, դեղաբուսական հումքի քիմիական կազմի, ազդեցության, ինչպես նաև դեղաբուսական հումքի տարբերակման, մթերման վերաբերյալ գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
14. Դեղատնային պայմաններում տարբեր դեղաձևերի (կարծր, հեղուկ, փափուկ) բնութագրման, դասակարգման, պատրաստման վերաբերյալ գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
15. Գործարանային պայմաններում պատրաստվող տարբեր դեղաձևերի (կարծր, հեղուկ, փափուկ) բնութագրման, դասակարգման, պատրաստման եղանակների վերաբերյալ գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
16. Դեղագործական կազմակերպությունների գործունեության կազմակերպման կարգի, դեղորայքի՝ որպես առանձնահատուկ ապրանքի, ինչպես նաև այլ դեղագործական ապրանքատեսակների ընդունման, բաց թողնման և այլ գործընթացների վերաբերյալ գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
17. Դեղագործական մարկետինգում և մենեջմենթում կիրառվող հիմնական հասկացությունների վերաբերյալ գիտելիքների, ինչպես նաև արհեստավարժ վաճառքի հմտությունների ձևավորում:
18. Բժշկական ապրանքների և գործիքների դասակարգման, բժշկական և դեղագործական արտադրանքի նյութագիտության, մարկետինգային հասկացությունների վերաբերյալ գիտելիքների և դրանք դասավորելու (մերչենդայզինգի) կարողությունների ձևավորում:

19. Մարդու օրգանիզմի վրա դեղերի տարբեր դեղաբանական խմբերի ազդեցության վերաբերյալ ճանաչման և տարբերակման կարողությունների ձևավորում:

13. Հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման պայմանների նկատմամբ պահանջներ

13.1. Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) ուսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում, կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ՝ եթե տվյալ դասընթացի ուղղությամբ միջին կամ բարձրագույն կրթություն Հայաստանի Հանրապետությունում չի իրականացվում: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է,
- 2) ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն:
- 3) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

13.2. Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:

13.3. Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հագեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան:

- 1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝
 - ա. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի,
 - բ. հասարակագիտական առարկաների,

- գ. օտար լեզվի,
- դ. համակարգչային,
- ե. մարդու ֆիզիոլոգիայի,
- զ. դեղաբանության,
- է. հիգիենայի,
- ը. դեղագործության կազմակերպման, կառավարման և ապրանքագիտության:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. մանրէաբանության,
- բ. անօրգանական, օրգանական, անալիտիկ քիմիայի,
- գ. դեղագործական քիմիայի,
- դ. բուսաբանության և ֆարմակագնոզիայի,
- ե. դեղերի դեղատնային և գործարանային տեխնոլոգիայի,
- թ. դեղաձևերի պատրաստման տեխնոլոգիայի:

3) Սպորտային համալիր՝

- ա. մարզադահլիճ,
- բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

13.4. Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է, իսկ հեռակա ձևի համար սահմանվում է ուսումնական պլաններով,
- 2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,
- 3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերազանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,
- 4) ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը՝ առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվածության,
- 5) հեռակա ուսուցման ձևի դեպքում ուսանողների հետ պարտադիր պարապմունքների տարեկան ծավալը առնվազն 160 ժամ է,
- 6) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,

7) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

13.5. Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ,
- 2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությանը համապատասխան սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով,
- 3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում է ուսումնական հաստատությունը,
- 4) ուսումնական պրակտիկաներն անցկացվում են պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական արհեստանոցներում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև կազմակերպություններում, հաստատություններում,
- 5) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

13.6. Միջին մասնագիտական կրթության 0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ» որակավորման ուսանողների արեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) ուսումնառության ընթացքում բոլոր ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը ըստ սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի նրանց ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,
- 2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,
- 3) պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով,
- 4) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը սույն չափորոշչով

0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության 0916.01.01.5 «Դեղագործ»
որակավորման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին:

III. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԻ ՊԼԱՆԸ

N	Առարկաների անվանումը և մոդուլները	Ատեստավորումը ըստ կիսամյակների			Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը (ժամ)			Բաշխումն ըստ կուրսերի և կիսամյակների							
		Քնն.	Ստուգարք	Կուրս աշխ.	Պարտադիր լսարանային բեռնվածություն			1-ին կուրս		2-րդ կուրս		3-րդ կուրս			
					Ընդամենը	Այդ թվում		1-ին կիս.	2-րդ կիս.	3-րդ կիս.	4-րդ կիս.	5-րդ կիս.	6-րդ կիս.		
						Տես. ուսուց.	Լաբոր. և գործն. աշխ	Սեմինար պարապմունք	շաբ.	շաբ.	17 շաբ.	18 շաբ.	10 շաբ.	9 շաբ.	
1.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ														
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		4տ		72	54	18			36	36				
2.	Տնտեսագիտության հիմունքներ		4տ		54	44	10				54				
3.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		5տ		54	44		10					54		
4.	Իրավունքի հիմունքներ		3տ		36	30	6			36					
5.	Պատմություն		3տ		54	44		10		54					
6.	Ռուսաց լեզու		4տ		72	52	20			36	36				
7.	Օտար լեզու		4տ		72	52	20			36	36				
8.	Ֆիզկուլտուրա		3-6տ		108	100	8			34	36	20	18		
9.	Լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքներ		4տ		36	30	6			36					
10.	Քաղաքացիական պաշտպանության և ԱԻՎ հիմնահարցեր		4տ		28	26	2				28				
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				586	476	90	20			268	226	74	18	
2.	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ														
1.	Հաղորդակցություն		3տ		36	10	26			36					
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		3տ		36	12	24			36					
3.	Աշխատանքային գործունեության ընդհանուր հմտություններ		3տ		36	8	28			36					
4.	Համակարգչային օպերատորություն		3տ		36	4	32			36					
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				144	34	110			144					
3.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ														
1.	Լատիներեն լեզվի հիմունքներ՝ բժշկական և դեղագործական տերմինանաբանությամբ		3տ		72	36	36			72					
2.	Անօրգանական քիմիայի հիմունքներ		3տ		36	16	20			36					
3.	Օրգանական քիմիայի հիմունքներ		4տ		36	12	24				36				
4.	Անալիտիկ քիմիա		4տ		24	10	14				24				
5.	Ֆիզիոլոգիա անատոմիայի հիմունքներով		4տ		72	32	40			36	36				
6.	Բուսաբանության հիմունքներ		3տ		54	22	32			54					
7.	Ընդհանուր դեղաբանություն		6տ		54	20	34							54	
8.	Մանրէաբանության հիմունքներ		4տ		36	12	24				36				

9.	Ընդհանուր հիգիենա և էկոլոգիա	4տ		36	16	20					36			
10.	Ձեռներեցություն	4տ		72	22	50					72			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ			492	198	294					198	240	0	54
4.	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ													
1.	Դեղագործական քիմիա	4տ	90	20	70						90			
2.	Ֆարմակոգնոզիա	4տ	90	24	66						90			
3.	Դեղերի դեղատնային տեխնոլոգիա	5տ	54	18	36							54		
4.	Դեղերի գործարանային տեխնոլոգիա	5տ	72	26	46							72		
5.	Դեղագործության կազմակերպում և էկոնոմիկա	5տ	90	36	54							90		
6.	Դեղագործական մարկետինգի և մենեջմենթի հիմունքներ	6տ	90	36	54								90	
7.	Բժշկական և դեղագործական ապրանքագիտություն	6տ	72	28	44								72	
8.	Մասնավոր դեղաբանություն	6տ	108	52	56							54	54	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		666	240	426						180	270	216	
5.	ԸՆՏՐՈՎԻ		36											
	ՊԱՀՈՒՍԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		20							2	2	16		
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1944	948	920	20				612	648	360	324	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		200											
	Շաբաթվա ժամերի քանակը													
									36	36	36	36	36	36

IV. ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՈՐԿԱՆԵՐ		N	VII. ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԿԱԲԻՆԵՏՆԵՐԻ, ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐԻ ԵՎ ԱՐՇԵՍԱՆՈՑՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ԿԱԲԻՆԵՏՆԵՐ
1.	Ընտանեկան կյանքի նախապատրաստում	1.	հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի
2.	Տարիքային հոգեբանություն	2.	հասարակագիտական առարկաների
		3.	օտար լեզվի
		4.	Համակարգչային
		5.	մարդու ֆիզիոլոգիայի
		6.	Դեղաբանության
		7.	Հիգիենայի
		8.	Դեղագործության կազմակերպման, կառավարման և ապրանքագիտության

V. ՊՐԱԿՏԻԿԱ		Կիսամյակ	Շաբաթ	9.	
1.	Ուսումնական պրակտիկա առանց տեսական ուսուցման	IV, V, VI	14	10.	
	Նախաավարտական, արտադրական պրակտիկա	VI	6	11.	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		20		ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐ
VI. ՌԻՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ Հունիսի 15-հունիսի 28-ը շրջանում երկու համալիր պետական քննություն ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական խմբերի մոդուլներից				1.	մանրէաբանության
				2.	անօրգանական, օրգանական, անալիտիկ քիմիայի
				3.	դեղագործական քիմիայի
				4.	բուսաբանության և ֆարմակագնոգիայի
				5.	դեղերի դեղատնային և գործարանային տեխնոլոգիայի
				6.	դեղաձևերի պատրաստման տեխնոլոգիայի
					ԱՐՇԵՍԱՆՈՑՆԵՐ
				1.	
				2.	
					ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ
			1.	Մարզադահլիճ	
			2.	Մարզահրապարակ	

VIII. ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

- Ուսանողների գիտելիքների յուրացման մակարդակը ստուգելու, ինչպես նաև ուսումնառության արդյունավետությունը վերահսկելու նպատակով, հաստատության ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ կարող են անցկացվել առանձին առարկաների /մոդուլների/ ընթացիկ /միջանկյալ/ քննություններ, ստուգարքներ, ստուգողական աշխատանքներ: Ստուգարքներն, այդ թվում՝ տարբերակված, անցկացվում են առարկայի /մոդուլի/ համար սահմանված ժամերի հաշվին: Ըստ առարկաների /մոդուլների/ ստուգողական աշխատանքների թիվը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը: Քննությունների և ստուգարքների անցկացման կարգը սահմանում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը:
- Լաբորատոր աշխատանքների, օտար լեզուների, համակարգչային, գործնական, սեմինար, ֆիզիկական կուլտուրայի, ինչպես նաև ուսումնամեթոդական խորհրդի կողմից երաշխավորած առանձին առարկաների /մոդուլների/ գծով ուսումնական պարապմունքների, կուրսային նախագծման և արհեստանոցներում արտադրական ուսուցման ժամանակ ուսումնական խումբը բյուջետային ֆինանսավորման դեպքում կարող է բաժանվել ենթախմբերի՝ յուրաքանչյուրում առնվազն 8 ուսանող՝ ելնելով ուսուցանվող առարկայի /մոդուլի/ յուրահատկությունից: Համապատասխան միջոցների առկայության պայմաններում ուսումնական պարապմունքները կարող են անցկացվել առանձին ուսանողների հետ /անհատական պարապմունքներ, ուսուցման անհատական ստեղծագործական ձևեր և այլն/: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ առանձին առարկաների /մոդուլների/ տեսական դասընթացը կարող է կազմակերպվել

հոսքային պարապմունքի ձևով: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշումներն ու երաշխավորությունները ուսումնական տարվա սկզբում քննարկում է քոլեջի խորհուրդը, հաստատում՝ տնօրենը:

3. Նախասիրական առարկաները, դրանց ծավալը և ուսուցման ժամկետը, բայց ոչ ավելի, քան շաբաթը 4 ժամ, որոշում է քոլեջը: Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների կողմից ներկայացված նախասիրական առարկաների ծրագիրը հաստատում է քոլեջի ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
4. Ֆիզիկական կուլտուրայի առարկայական ծրագրով նախատեսված նյութը կարող է իրացվել նաև արտաուսումնական պարապմունքների տարբեր ձևերով՝ մարզական ակումբներում, սեկցիաներում, խմբակներում:
5. Ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ելնելով տեղական պայմաններից, կարելի է փոփոխել՝ պարտադիր պահպանելով տեսական և գործնական ուսուցման, մոդուլների ամփոփման, պրակտիկայի, արձակուրդի ընդհանուր տևողությունը: Ամանորի և Սուրբ Ծննդի տոների շաբաթը քոլեջը հաշվի է առնում յուրաքանչյուր տարվա աշխատանքային ժամանակացույցը կազմելիս:
6. Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների ներկայացրած խորհրդատվությունների անցկացման ձևը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
7. Պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից հանձնարարված փաստաթղթերի ուսումնասիրումը կատարվում է համապատասխան առարկաների ժամերի հաշվին:
8. Պահուստային ժամերը տնօրինում է քոլեջը՝ ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության սահմանած կարգի պահանջներին համապատասխան:
9. Ուսումնական պրակտիկան կարող է անցկացվել կենտրոնացված, կամ տեսական պարապմունքների հետ հաջորդաբար՝ պահպանելով պլանով նախատեսված ժամաքանակը: Պրակտիկայի անցկացման ժամկետը կարելի է տեղաշարժել ուսումնական տարվա նույն կիսամյակի ընթացքում: Պրակտիկայի յուրաքանչյուր ձև ավարտվում է հաշվետվությամբ՝ գնահատումով:
10. Նախաավարտական պրակտիկան անց է կացվում կենտրոնացված կարգով, ուսումնական պլանով նախատեսված ժամկետներում:
11. Ուսումնական հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ստեղծել լրացուցիչ կաբինետներ, մասնագիտացված լսարաններ:

0916.01.5 «Դեղագործություն» մասնագիտության Միջին մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրի հիմնական մոդուլների վերջնարդյունքների ձևավորման քարտեզ

Ուսումնական առարկայի/մոդուլի անվանումը	ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԵՎ ԱՈՒՆՑՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ													ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ									ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Ընդհանուր դեղաբանություն																	+	+																							
Մանրէաբանության հիմունքներ																																									
Ընդհանուր հիգիենա և էկոլոգիա				+				+																																	
Ձեռներեցություն												+																													
Դեղագործական քիմիա																																									
Ֆարմակոգնոզիա																																									
Դեղերի դեղատնային տեխնոլոգիա												+																													
Դեղերի գործարանային տեխնոլոգիա													+																												
Դեղագործության կազմակերպում և էկոնոմիկա	+																																								
Դեղագործական մարկետինգի և մենեջմենթի հիմունքներ	+											+																													
Բժշկական և դեղագործական ապրանքագիտություն								+																																	+
Մասնավոր դեղաբանություն																																									+
Ընտանեկան կյանքի նախապատրաստում							+																																		
Տարիքային հոգեբանություն																																									
Ուսումնական պրակտիկա առանց տեսական ուսուցման													+			+																									
Նախաավարտական, արտադրական պրակտիկա													+				+																								

0916.01.5 «ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՀՀ ՈԱԾ-Ի ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ՈԱԾ-ի շրջանակներ 5-րդ մակարդակ (մասնագետ)	«ԳՐԻԳՈՐԻՍ» բժշկա-հումանիտար քոլեջի վերջնարդյունքներ																																									
	ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԵՎ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ													ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ						ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ																						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Գիտելիք 1	+																	+	+																			+	+			+
Գիտելիք 2		+	+	+	+			+				+			+	+					+			+		+						+	+	+			+	+				
Հմտություններ 1		+	+				+		+			+	+	+		+			+	+	+				+														+			
Հմտություններ 2											+	+																														
Կարողունակություն 1						+							+	+										+						+	+					+	+		+			
Կարողունակություն 2																	+	+	+			+	+			+	+				+	+	+									
Կարողունակություն 3											+	+																	+	+										+		
Կարողունակություն 4					+										+	+																										

Մակարակը	Որակավորումը	Կրթական աստիճանը մակիմալ /ծրագրով	Բնութագրիչները		
			Գիտելիքները	Հմտությունները	Կարողունակությունը (կոմպետենցիան)
Կ	ՄԱՍՆԱԳԵՏ (ՄՄԿ դիպլոմ)	ՄՄԿ Տևողությունը՝ 2-5 տարի	<p>1. Հիմնարար և համակողմանի փաստական, տեսական և մասնագիտացված գիտելիքներ՝ աշխատանքի կամ ուսումնառության ոլորտից:</p> <p>2. Մասնագիտության հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների և մեթոդների իմացություն:</p>	<p>1. Բազմակողմանի և համապարփակ իմացական, ճանաչողական, վերլուծական և գործնական հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են՝</p> <p>1) տարաբնույթ, այդ թվում՝ մասնագիտական, խնդիր համար.</p> <p>2) առաջացած խնդիրների վերաբերյալ դատողություններ կատարելու և լուծումներ առաջադրելու համար՝ ցուցաբերելով ստեղծագործական մոտեցում:</p> <p>2. Հաղորդակցման և ՏՀՏ հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են՝</p> <p>1) մասնագիտությանն առնչվող տեղեկատվությունը, գաղափարները, հասկացությունները, խնդիրներն ու դրանց լուծումները բացատրելու և հանրության նեղ շրջանակներում ներկայացնելու համար.</p> <p>2) մասնագիտական ոլորտում աշխատանքը դյուրացնելու և արագացնելու համար.</p> <p>3) մասնագիտությանն առնչվող քանակական և որակական տվյալները հավաքագրելու, մշակելու և վերլուծելու համար:</p>	<p>1. Որոշ չափով կառավարել և վերահսկել աշխատանքային կամ ուսումնառության գործընթացներ՝ անկանխատեսելի ու փոփոխունակ միջավայրում, ստանձնել սեփական ու այլ անձանց գործողություններին հետևելու և դրանք բարելավելու պատասխանատվություն:</p> <p>2. Բացահայտել սեփական կրթական պահանջմունքները և ընդունել որոշում հետագա ուսումնառության վերաբերյալ:</p> <p>3. Պահպանել հասարակական համակեցության կանոնները, կենսական տարբեր իրավիճակներում դրսևորել քաղաքացիական գիտակցությամբ վարքագիծ, ինչպես նաև իրականացնել որոշակի վերահսկողություն թիմում այդ կանոնների պահպանման նկատմամբ:</p> <p>4. Կիրառել ազգային և համամարդկային արժեքներն առօրյա հարաբերություններում:</p>

ՄՈՂՈՒԼԻ/ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ